

ชีวิตไทยชนบทในวัดมอญไทย
โดย เต๋อ นพนภจิ๋ว

iLovePDF

DEN WARNJING

“ชีวิตไทยชนบทในจิตรกรรมไทย”

โดย เด่น หวานจริง

ณ ห้องศิลปนิทรรศการสี

วังสวนผักกาด กรุงเทพฯ

30 เมษายน - 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

“The Thai rural life in Thai Painting”

by Den Warnjing

at Marsi Gallery

Suan Pakkad Palace, Bangkok

30 April - 31 May 1999

iLovePDF

4 - 30 มิถุนายน 2542

ณ ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา

ถนนโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4 - 30 June 1999

at Ayutthaya historical study centre

Rochana Road, Ayutthaya

สารจากประธานมูลนิธิจุฬาราชกุมภ-พันธกิจพิสัย

จิตรกรรมไทยเป็นงานที่มีการแสดงออกอย่างงดงามถึงแก่นของวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ประจำชาติ ทั้งยังสามารถบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ และสะท้อนแสดงความเป็นไปทางประวัติศาสตร์และสังคมในแต่ละยุคสมัยได้เป็นอย่างดี ผลงานของ คุณเด่น หวานจริง เป็นการแสดงศิลปกรรม “ชีวิตไทยชนบทในจิตรกรรมไทย” อันประกอบด้วยงานวาดเส้นและงานจิตรกรรมเป็นการผสมผสานระหว่างประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตซึ่งถ่ายทอดงานจิตรกรรมตามแนวเรื่องเกี่ยวกับพุทธศาสนาที่ผูกพันกับสภาพแวดล้อมของชนบทและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายตามแบบประเพณีและวัฒนธรรม

ห้องศิลปนิทรรศการสิริ วังสวนผักกาด ยินดีที่ได้มีโอกาสเป็นสื่อกลางของผู้สร้างสรรค์ผลงานอันสูงค่าเพื่อสืบทอดงานศิลปะไทยอันเป็นเครื่องหมายแสดงถึงวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของชนชาติไทยได้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพัฒนาวิถีชีวิตวัฒนธรรมของสังคมเมืองให้ดีขึ้น

ผมเชื่อว่า การจัดนิทรรศการศิลปกรรม “ชีวิตไทยชนบทในจิตรกรรมไทย” ครั้งนี้ จะเป็นการเปิดโอกาสการเรียนรู้ครั้งสำคัญของผู้ที่ได้ชมงาน ซึ่งเต็มไปด้วยบรรยากาศทางวัฒนธรรมอุดมคติร่วมสมัยที่นับวันจะเลือนหายไปให้ หวนกลับมาอีกครั้ง



(หม่อมราชวงศ์สุชุมพันธุ์ บริพัตร)

ประธานมูลนิธิจุฬาราชกุมภ-พันธกิจพิสัย

“ศิลปะไทยประเพณีร่วมสมัย”

เด่น หวานจริง เป็นคนชนบท รักวิถีชีวิต รักธรรมชาติของชนบท และพอใจกับความเป็นความมีแบบนั้น เกิดในครอบครัวช่างศิลป์ไทย พ่อเป็นนายช่าง สร้างโบสถ์วิหาร บ้านปูน ฯลฯ ในอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งสายเลือดและสภาพแวดล้อม รวมทั้งทัศนคติของตัวเอง จึงได้ร่วมกันค่อยๆ ก่อตัวความเป็นช่างไทยชนบทขึ้นในตัวของคน

งาน “ชีวิตไทยชนบทในจิตรกรรมไทย” ชุดนี้ จึงสอดคล้องกันอย่างยิ่งกับความเป็นตัวของคน แสดงเนื้อหาออกมาตรงตามธรรมชาติและเจตนาของตัวเอง คือแทนที่จะให้ความสำคัญกับเรื่องราว คือเวสสันดรชาดกหรือชาดกเรื่องพระมหาชนก ที่เด่นใช้เป็นจุดนำเริ่มต้น กลับเน้นเนื้อหาไปที่ชีวิตชนบทอันเป็นเนื้อแท้ของตัวเอง

จากการศึกษาในสถาบันศิลปะหลายระดับ ทำให้เด่นมีระบบแบบแผนของความคิดมากขึ้น และจากการฝึกฝนขั้นพื้นฐานของศิลปะ ทำให้เขามีความเข้าใจและลึกซึ้งยิ่งขึ้นในรูปธรรมของชีวิตทั้งหลาย งานของคนจึงพัฒนาเรื่อยมา ห่างจากศิลปะพื้นบ้าน ก้าวเข้าสู่กระแสของศิลปะร่วมสมัย ทั้งที่สโลว์ๆ ของการเขียนยังคงเป็นจิตรกรรมแบบประเพณีไทยอยู่

การนำเสนอ การติดตั้งงานให้ได้ความรู้สึกในบรรยากาศรวมของบริเวณแสดงการเปิดเล่มสมุดไทยบนถาดกะเยื่อ การคลี่สมุดออกให้เห็นการต่อเนื่องของงาน ฯลฯ ในลักษณะของศิลปะการจัดวาง มีส่วนเป็นอย่างมากต่อเนื้อหา ของ “ชีวิตไทยชนบทในงานจิตรกรรมไทย” ซึ่งน่าจะถือได้ว่าเป็นความสำเร็จขั้นหนึ่งของการทำงานของเขา ข้าพเจ้าจึงอยากจะเรียกงานชุดนี้ของคนด้วยชื่อที่ดูจะขัดแย้งกันในตัวว่า “ศิลปะไทยประเพณีร่วมสมัย”

ศาสตราจารย์ ชลุด นิมเสมอ

12 มีนาคม 2542

สารจากผู้อำนวยการหอศิลป์นิทรรศการ วังสวนผักกาด

ศิลปะเป็นเสมือนภาษาสากล ขณะเดียวกันก็แฝงนัยยะแห่งความเป็นเชื้อชาติและวัฒนธรรมอยู่ไม่น้อย นั่นเพราะศิลปินต่างก็เติบโตและมีชีวิตอยู่ในบ้านเมืองอันมีชนบทประเพณีต่างกันไป จิตรกรรมไทยเป็นงานศิลปะประจำชาติสาขาหนึ่งที่เจริญสืบเนื่องมาเป็นเวลายาวนาน หลายท่านชื่นชมงานจิตรกรรมไทยด้วยว่าเป็นภาพเขียนสีอันวิจิตรที่มีการดัดเส้นลักษณะแบบๆ เป็นสองมิติ ดังนี้ นับเป็นมุมมองด้วยสายตาแห่งความจริงที่เรียกว่า "สมมติสัจจะ" อันเป็นประมวลของประสบการณ์ภายใต้ข้อขบขั้สัมผัสแห่งอายตนะทั้งห้า

และเนื่องจากจิตรกรรมไทยถือกำเนิดจากปรัชญาธรรมแห่งความจริงทางพุทธศาสนา ในจิตรกรรมไทยจึงอาจพินิจถึงความจริงระดับที่เป็น "ปรมาตมสัจจะ" หรือความจริงอันเป็นประสบการณ์โดยตรงของมโนสัมผัสได้อีกด้วย ดังเช่น เทคนิคการจัดวางองค์ประกอบของภาพ และการให้สีอันไม่บ่งบอกภาวะเวลา และการเขียนระบายให้ส่วนบนของภาพกลืนหายไปกับพื้นส่วนที่สมมุติเป็นอากาศ อันเป็นกำหนดแสดงความสิ้นสุดของสนามภาพ ฯลฯ เหล่านี้ล้วนแสดงให้เห็นว่า นอกเหนือจากการนำเสนอเรื่องราวเปรียบเทียบเกี่ยวกับความจริงตามแบบที่เขียนว่าอยู่ประสบการณ์ของอายตนะทั้งห้าแล้ว จิตรกรรมไทยยังแสดงคติแห่งพุทธปรัชญาอันเป็นมิติที่อยู่เหนือกาลเวลา หรือ "อภาลิโก" ในขณะเดียวกัน

แม้จิตรกรรมไทยจะมีวิวัฒนาการสืบต่อมาควบคู่กับความเจริญทางสังคม จนในระยหลังได้มีการแตกแขนงเกิดเป็นงานจิตรกรรมไทย "แบบร่วมสมัย" อันเป็นภาพเขียนที่ศิลปินมีการสอดแทรกแนวคิดและประสบการณ์ ผสมผสานด้วยการแสดงออกอันเป็นอิสระเฉพาะตนมากขึ้น หากสิ่งที่ดีตรงไว้เสมอมาในงานจิตรกรรมไทย คือ ภาพสะท้อนภูมิปัญญาแห่งปราชญ์ไทยซึ่งมีคุณค่าชวนพินิจในหลายมิติ ทั้งในข้อสัมผัสของอายตนะทั้งห้าและในทางมโนสัมผัสอันประณีต

A.

อาทิตย์ จันทะวงษ์

ผู้อำนวยการหอศิลป์นิทรรศการ วังสวนผักกาด



บรรยากาศภายในห้องนิทรรศการ

Ten Lives of the Buddha, Samut Thai 1998

Installation view at the National Art Gallery

iLovePDF



ทศชาติ

Ten Lives of the Buddha, Samut Thai 1998

(detail)

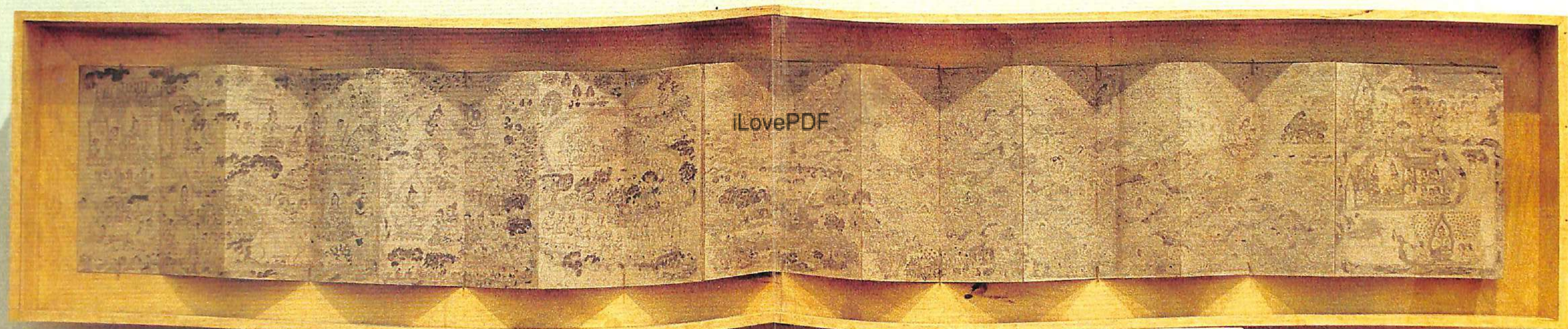


มหาชาติ

Vessantara Jataka 1998

62 x 720 cm. Ink, Tempera, on Samut Thai

(Ancient book made of along piece of sa-paper folder in an accordion fashion.)



เวสันทารัตน
Vesantara Jataka 1998
62 x 450 cm. Ink on Samut Thai

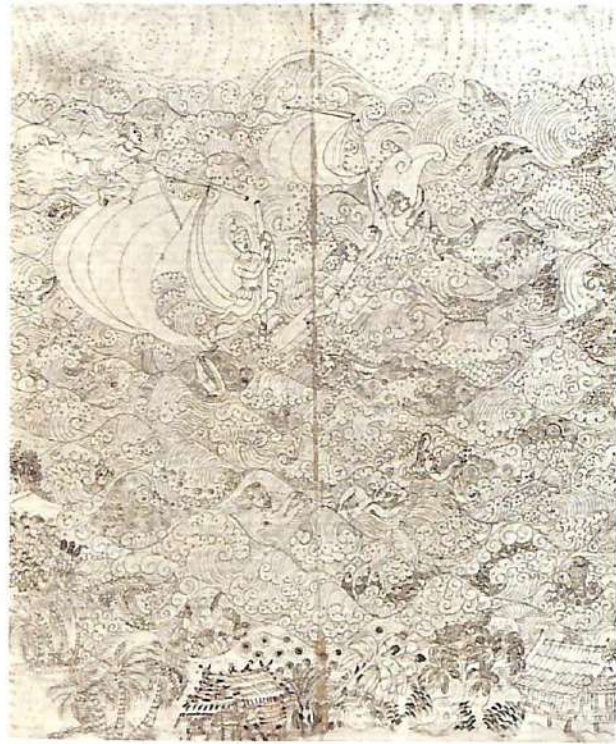


iLovePDF



(บน) มหาชนก
(Top) Mahajanaka 1998
10 x 300 cm. Ink on Samut Thai

(ล่าง) ทศชาติ
(Below) Ten Lives of the Buddha 1998
10 x 530 cm. Ink on Samut Thai



มหาชนก
Mahajanaka Jataka 1998
(details)



มหาชาติ ถิ่นจุลพน
Vessantara Jataka "The Jujaka Canto" 1998
(detail)



ภาพที่ 1



ภาพที่ 2

แนวความคิด

การสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า ส่วนสำคัญของการทำงานสร้างสรรค์คือความคิดฝันที่เกิดขึ้นภายในใจ อันมีที่มาจากประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตที่มีความเรียบง่าย อิสระ สันโดษ เป็นความผูกพันในลักษณะส่วนตัวกับภายในใจของข้าพเจ้า ซึ่งสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตและสิ่งแวดล้อมของชนบทไทย ทั้งยังรักษาคุณค่าความดีงามของวัฒนธรรม ซึ่งสามารถแสดงความรู้สึกและเอกลักษณ์บางด้านของท้องถิ่นได้

การดำเนินชีวิตกับการสร้างสรรคงานศิลปะของข้าพเจ้าเกี่ยวโยงซึ่งกันและกัน อิทธิพลความเชื่อของพุทธศาสนา วัฒนธรรมประเพณียังอยู่ในจิตสำนึกของข้าพเจ้าตลอดมา และคิดว่าจะรักษาไว้ตลอดไปโดยไม่ปล่อยให้หายไปตามกระแสโลกวัตถุนิยม ขอเพียงแต่งงานศิลปะของข้าพเจ้าเป็นการแสดงธาตุแท้จากประสบการณ์ภายในของตนเองเท่านั้น

ภาพที่ 1 สภาพแวดล้อมวิถีชีวิตชนบท

ภาพที่ 2 ภาพบรรยากาศภายในพระอุโบสถ
บริเวณวัดของไทย



ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์วิจารณ์ แก้ไข ปรับปรุง
พัฒนาแนวความคิดจากผลงานที่ผ่านมา
ปรับปรุงให้ชัดเจนและสมบูรณ์มากขึ้น ผลที่ได้
จากการศึกษาทำให้พบวิธีการแสดงออกที่ตรงกับ
ภายในต้องการ โดยอาจสรุปได้ดังนี้ เรื่องเป็น
เรื่องเกี่ยวกับวรรณกรรมทางพุทธศาสนาและ
สภาพแวดล้อมของชนบท ซึ่งเป็นเนื้อหาภายนอก
ให้อารมณ์ความรู้สึกตามแนวเรื่องคือ ความบริสุทธิ์
สะอาด ความดีงาม เส้นเป็นโครงสร้างหลัก ใช้
รูปทรงที่เรียบง่าย มีลักษณะเฉพาะตัวองค์
ประกอบที่ไม่ซับซ้อนขึ้นอยู่กับการคิดฝันภายใน
ใจของข้าพเจ้า การประสานกันของที่ว่างกับรอย
พู่กันและปากกา ทำให้เกิดน้ำหนักเส้นสะท้อนแก่
ภาพส่วนรวม การใช้เทคนิควิธีการที่สอดคล้อง
กับแนวความคิด เป็นความละเอียดอ่อนของ
จิตใจที่พัฒนาขึ้น รวมทั้งการติดตั้งจัดวางที่
สอดคล้องกับกระแสของศิลปะร่วมสมัย ทำให้
การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้คล้ายได้ระดับหนึ่ง

Den Warnjing

Born

4 June 1967, Ayutthaya

Address

33 Moo 9, Lordgae, Sena District,
Ayutthaya Province 13110
Tel. (01) 934-3179, (035) 720-030

Education

- 1991 - B.F.A. (Thai Art), Silpakorn University,
Bangkok Thailand
- 1999 - M.F.A. (Thai Art), Silpakorn University,
Bangkok Thailand
- Position - Art Instructor at College of Fine Arts,
Fine Art Department
Fax. 326-9998

Solo Exhibition

- 1999 - "The Thai rural life in Thai painting" by Den Warnjing
at Marsi Gallery, Suan Pakkad Palace, Bangkok
Ayutthaya Historical Study Centre, Ayutthaya

Group Exhibition

- 1983-1985 - Vocational Art Exhibition at Arpron Park,
Bangkok, Thailand
- 1984-1985 - Student Art Exhibition,
Ayutthaya Vocational College, Ayutthaya
- 1986 - The Second Youth's Art Exhibition of Thailand,
at Mabunkrong Centre
- 1987-1989 - Art Exhibition by Student of Faculty of Painting
Sculpture and Graphic Arts, Bangkok, Thailand
- 1990 - The 7th Young Artist Contemporary Art Exhibition,
at the Art Gallery Silpakorn University,
Bangkok, Thailand
- 1990 - 2nd Toshiba "Brings Good Things to Life" Art
Competition, at the Art Gallery Silpakorn University,
Bangkok, Thailand
- 1990, 91, 95, 98 - Bua Luang Exhibition of Painting, at the Musical
Art Centre, 2nd Floor, Bangkok Bank,
Bangkok, Thailand
- 1990 - Asia Complex Think Future, Act Now! Japan
- 1991 - Art Thesis Exhibition by the Graduating Class of the
Faculty of Painting Sculpture & Graphic Arts Silpakorn
University at Silpakorn University Art Gallery
- 1990-1992 - Contemporary Art Exhibition Promoted by Thai Farmers
Bank at the National Gallery, Chao-Fah Road,
Bangkok
- 1991-1992 - 2nd Asean Symposium on Painting and
Photography, the Asean Travelling Exhibition of
Painting, Photography and Children's Art
- 1991 - Exhibition of Painting in Honour of Somdet PhraThep's
36th Anniversary by Thai Farmers Bank
- 1992 - The 1st Eastern Group Art Exhibition "Thai Story" at
Art Forum, Bangkok Thailand

- 1992 - Quarterly Anniversary Art Exhibition by 80 Famous Thai
Artists, the Montien Hotel, Bangkok
- 1994 - 1st Gold Group Art Exhibition at Queen's Park Gallery,
Imperial Queen's Park
- 1994, 95, 96, 97 - Art Exhibition by the Members of the College of Fine
Arts at the National Gallery, Chao-Fah Road, Bangkok
- 1995 - Thai Art Exhibition by Thai Art Department, the Faculty
of Painting's Silpakorn University at Con Tempus, the
Bangkok Fine Art Center, Queen Sirikit National
Convention Center, Bangkok Thailand
- 1995 - Asia Festival Art Exhibition by 9 Thai Artists at Gallery
Hummeluhue, Denmark
- 1995-96 - 1st Wheel Group Art Exhibition at Silpakorn University
Art Gallery Wang Tha Phra
- 1996 - The First Art Exhibition by the Members of fine Art
Department at the National Gallery, Chao-Fah Road,
Bangkok
- 1996 - Seacon Square Art Exposition at Seacon Square
Department store Bangkok
- 1996 - Thai Art Exhibition by the Graduates and Student in
Thai Art, Graduate School, Silpakorn University at the
Art Gallery of the Faculty of Painting Sculpture and
Graphic Arts, Silpakorn University, Bangkok
- 1997 - Contemporary Art Exhibition in Commemoration of
55th Anniversary of the Faculty of Painting Sculpture
and Graphic Arts, Silpakorn University at the National
Gallery, Chao-Fah Road, Bangkok
- 1998 - The 2nd Art Exhibition by Wheel Group at the
National Gallery, Chao-Fah Rd., Bangkok
- 1999 - Art Exhibition by The Members of College of fine Arts
at the National Gallery, Chao-Fah Road, Bangkok

Award/Honour

- 1984 - 2nd Prize, Drawing, Vocational Art Competition
- 1985 - 1st Prize, Watercolor, Vocational Art Competition
- 1990 - 2nd Prize, the 14th Bua Luang Exhibition of Paintings,
Bangkok, Thailand
- 1990 - Award Winner, 2nd Toshiba
"Brings Good Things to Life" art Competition

Concept

My way of life in upcountry since childhood have made me
see that the folk way is simple, happy, peaceful as well as artless.
folks' beliefs have usually related to religions, customs and benevolent
traditions

From the above mentioned experience, I present a group of
my Thai traditional paintings by using unsophisticated lines, colors
tones and forms and depending upon religious literatures and folklore
for my imagination.

